

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 23

8. června 2014

Cena: 8 Kč

SÁZAVA 2014 - připomínka výročí přijímání podobojí

Každoročně se na Sázavě sejdou v poslední či předposlední červnovou sobotu poutníci, aby v zahradě Sázavského kláštera (se základy původní tetrakonchy) a v dalších částech areálu načerpali duchovní sílu, inspiraci a ve společenství bratří a sester zakusili radost ze společného sdílení. I v tomto roce pořádá naše církev ve spolupráci s NPÚ Sázava za podpory města Sázava a finančního příspěví MK ČR 21. června Pout' na Sázavě, při níž chce připomenout 600. výročí přijímání podobojí. Proto se obrací s pozváním na poutníky napříč denominacemi, kteří sdílí ideu reprezentovanou zastáncem laického kalicha Jakoubka ze Stříbra. Střed pouti bude totiž letos po bohoslužbách tvořit symbolický akt jídla chleba a pití vína doprovázený biblickými texty a dalšími texty vztahujícími se k přijímání podobojí. Následovat bude hostina agapé. S výzvou, aby si každý návštěvník s sebou přinesl deku a něco na společný stůl, se obracíme na vás všechny, kteří se budete rádi sdílet u společného jídla. A společně budeme i zpívat; br. patriarcha a bratři biskupové již přislíbili, že vezmou s sebou kytary... Máte-li též kytaru či jiný hudební nástroj, vezměte je s sebou.

Po společném stolování vystoupí v odpoledním programu Komorní sbor Chrypy s písněmi s doprovodem kontrabas, shrutí boxu, kantely, metalofonu ad. Sbor uslyšíme za doprovodu učitelů církevní husitské ZUŠ Harmonie v podání Ebenovy Truvérské mše i v předchozím dopoledním programu při bohoslužbách, které povede pod širým nebem patriarcha s biskupským sborem za účasti představitelů ekumeny. Pout' začne již v 9 hodin v kostele opata Prokopa na Sázavě, odkud se poutníci za společného zpěvu vydají do Sázavského kláštera, kde bude od 10 h probíhat zmíněná bohoslužba a po ní symbolický akt chleba a vína a polední hostina agapé. Kromě litur-

gických a hudebních programů bude i odpolední divadlo. Všichni poutníci mohou ohodnotit i obrázky dětí, které budou vznikat během celého dne v rámci dětského programu. Celodenní dětský program začne od 10 h. Až do 16 h budou moci děti plnit nejrůznější úkoly na barevných stanovištích na zahradách kláštera v rámci hry „Chleba a víno“. Dozví se přitom zážitkovou formou i jak chléb a víno vzniká. Děti se budou moci zapojit též do dvou výtvarných soutěží. První soutěž bude vyhodnocena na místě a ceny dětem rozdány po skončení dětského programu. Druhá celorepubliková soutěž byla vyhlášena Ekumenickou radou církví v rámci Modlitby za domov a letošní téma zní: Rodinný portrét. Vyhlášení a ocenění proběhne 28. října 2014 v rámci Modlitby za domov. Během

celého dne budou probíhat komentované prohlídky kláštera. Obdivovat zde můžete kupř. gotickou kapitulní síň s nástěnnými malbami dvorních umělců Karla IV. Zaujmut vás však mohou už i samotné exteriéry areálu. Spočinout v tichu můžete na rajském dvoře. Ochutnat i zakoupit budete moci fair trade kávu, čaj a čokoládu a další, svým nákupem budete moci pomoci i diakonickému střediskům (Domeček, Nazaret...). Pojďme se setkat – mezi sebou napříč konfesemi i s necírkevními návštěvníky pouti, sejdeme se napříč generacemi, potkejme se s církevními představiteli při neformálním rozhovoru a zpěvu. Prožijme v široce ekumenickém duchu 600. výročí přijímání podobojí ve společenství založeném na touze společného sdílení v Duchu lásky a pravdy v místech spjatých se slovanskou liturgií, vzdělaností a kulturou.

Z loňského dětského programu na Sázavské pouti

Vypravte se na Sázavu (u Benešova!) autem, příměstským autobusem, vlakem, lodí či na kole anebo můžete využít společné dopravy autobusem, který vás může zavést tam i zpět do Prahy, kde se od 18 h v chrámu sv. Mikuláše a dále na Staroměstském náměstí tradičně uskuteční pietní akt k výročí stěti 27 českých pánů. Více informací, program Pouti na Sázavě a letáček na www.poutnasazave.cz **Hana Tonzarová**

OTÁZKA SVATOSTI

Ale Přimlucve, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí! Jan, 14,26-27

Když nedávno bratr biskup plzeňský Filip Štojdl vyslovil pojem „svatá teologie“, vzpoměl jsem si na rozhovor, který jsem jednou vedl s panem Georgem Easseym, před více než rokem zesnulým doktorem tradiční indické a čínské medicíny (dej mu, Bože, odpočinutí). Ten rozhovor se týkal prastaré otázky, co je vlastně „svatost“. George tvrdil, podle indické tradice, že „svatost“ je vlastně prožívaná blaženost. Svatý je ten, který zvítězil nad vlastním utrpením. Musím otevřeně přiznat, že on byl takové svatosti tak trochu reprezentantem. Jeho žena jej označila za „indické slunce“. Na jeho odpovědi mi imponovala jedna věc, a to je přítomnost. V Indii můžete být svatí teď a tady. A vlastním přičiněním. To je velmi nadějně, ale také velmi těžké. Pro Evropana při jeho životním stylu, podobajícím se zběsilému úprku,

téměř nemožné, řekl jsem Georgovi. A jaká je křesťanská definice svatosti, ptal se mě George. Je to získaná vlastnost, dar shůry, je to prodlévání v modlitbách, stav mysli, přebývání v Duchu svatém, nebo nějaké duchovní umění? To vše jsou přece pouhé pojmy, nikoliv praxe! On byl katolík, jistě věděl, jak to je podle učení křesťanského, ale zkusel mě. Svou odpověď Georgovi, doplněnou o některé citace, si nyní dovoluji předložit i vám, milí čtenáři.

Z biblických výkladů víme, že židovské ha kadoš, svatý, znamená Pokračování na str. 3

George Eassey

Letnice – svátek seslání Ducha svatého, zobrazovaného v podobě holubice či plamene ohně, letos připadají na tuto neděli, 8. června.

Vyjádríme protest proti nespravedlivému rozsudku

Prohlášení k vynesenému trestu smrti nad súdánskou křesťankou Miriam Yehyu Ibrahim Ishagovou Ve čtvrtek dne 15. května 2014 odsoudil soud v súdánském Chartúmu sedmadvacetiletou těhotnou ženu Miriam Yehyu Ibrahim Ishagovou k trestu smrti oběšením. Důvodem tohoto krutého odsouzení byla její údajná konverze od islámu ke křesťanství („odpadlictví od víry“, paragraf 126 súdánského trestního zákona). Soud konstatoval, že tato těhotná žena konvertovala ke křesťanství proto, že si vzala za muže křesťana („cizoložství“, paragraf 146 súdánského trestního zákona), což pro ni znamená přijmout také fyzický trest (100 ran bičem). Rozsudek byl údajně dokončením předběžného rozsudku z neděle 11. května 2014. Tento „předběžný“ rozsudek dal Miriam Yehyu Ibrahim Ishagové „možnost“ tří dnů na to, aby se vrátila k islámu. Rozsudek byl vynesen i přesto, že Miriam Yehyu Ibrahim Ishagová vinu popírá s tím, že byla vždy křesťankou, a tudíž je obvinění z konverze od islámu ke křesťanství nesmyslné. Její obvinění se zakládá na „svědectví“ jednoho z členů rodiny, který v srpnu 2013 oznámil představeným, že se Miriam Yehyu Ibrahim Ishagová sňatkem s jihosúdánským křesťanem dopouští cizoložství. Ve vazbě je tato žena držena se svým 20 měsíčním synem.

Podle islámského práva může být poprava vykonána až za dva roky, neboť ženě musí být umožněn porod. Verdikt soudu navíc nenabyl právní moci. Žena se může odvolat k soudu

vyšší instance. Není vůbec jisté, zda-li bude rozsudek nad Miriam Yehyu Ibrahim Ishagovou potvrzen. Pokud bude potvrzen, není jisté, bude-li vykonán. Přes všechny pochybnosti o budoucí skutečně exekuci protestujeme proti tomu, aby byla Miriam Yehyu Ibrahim Ishagová trestána za své náboženské přesvědčení, které je otázkou jejího svědomí. Tak jako český reformátor a mučedník Mistr Jan Hus i ona se stala obětí teologického, právního, dogmatického a anti-humánního formalismu, který ve jménu lidmi stanovených interpretací svatých Písem potlačuje jejich vnitřní obsah, Božího ducha, který po vzoru Ježíše Krista vede k lidskosti, toleranci, sebeobětování a k odmítnutí krutosti páchaných ve jménu Boha-Stvořitele, Mesiáše či jeho Proroka.

Vybízíme všechny křesťany, duchovní i laiky, kněze i biskupy (představitelů církví), a to bez ohledu na jejich křesťanské vyznání, aby prostřednictvím osobně zvolených cest (kázání, náboženská shromáždění, sociální sítě: net-petice, facebook, twitter, chat) vyjádřili svůj protest proti tomuto nespravedlivému a nelidskému rozsudku smrti.

Vyjádrujeme přesvědčení, že odmítnutí trestu smrti a žádost o rehabilitaci pro Miriam Yehyu Ibrahim Ishagovou ze strany křesťanů (v ekumenickém duchu) aktivizuje i muslimy v České republice, jejichž hlas na obranu M. Y. I. Ishagové je v tuto chvíli tak potřebný a žádoucí!

Martín Chadima, Olga Libalová

Kdo působí pokoj

Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy. (Jan 16,13)

Liturgický sousled nám pomáhá, jak si připomínáme při kázáních i v průběhu biblických hodin. „Vánoce: Ježíš se narodil, abychom my zemřít nemuseli – Velikonoce: Vzkříšení, abychom našli zaslíbení dobrého budoucího věku – a do třetice Svatodušní svátky, protože potřebujeme Přímluvce, tedy oslovení Duchem svatým.“ Tento Přímluvce a Utěšitel, Duch pravdy – Paraklétos, nám nabízí svoji pomoc. V jeho přístupu k nám se promítá prosba, napomenutí i útěcha. Svatoduší je časem, který prožíváme obdobně jako učedníci na cestě do Emaus. Všechno znali, slyšeli od Ježíše, ale ničemu nerozuměli. I my známe biblické perikopy, pamatujeme si podobnosti, všechno to jsme mnohokrát během let četli v Bibli i v biblických výkladech odborníků, slyšeli z kazatelny a při různých křesťanských setkáních. A přece musí přijít živý Ježíš, který Slovo otevře v našem srdci. Odehraje se důležitý okamžik, kdy začne působit Slovo v chrámu našeho srdce. Otevře se ve své síle a promítne se přetvářejícím blahodárným způsobem do našeho života. Naším „Chrámem“ je Všemohoucí a Beránek, oni se k nám sklánějí, aby se v nás otevřela a rozsvítila pravda života. Jsme jako již zmiňovaní učedníci u Emaus, s nimiž Pán hovořil nepoznan a jejich srdce hořelo. Procitli, rozpoznali svého Ježíše, když lámal chléb. Paraklétos v nás otevírá naši vinu, chce, abychom ji vyznali, uvědomili si hřích a pravý stav věcí, s nímž si bez Hospodina a Ježíše sami neporadíme. Bůh a Kristus si přejí, abychom cítili lítost a činili pokání v pokoře a úctě před svatostí. Zastáncé nás uvede do pravdy, abychom poznali, že tu je přítomno milosrdenství Boží. Ocítáme se v pokorném rozpoložení kajičnosti, kdy litujeme svých činů a nejruznějších přehmatů. Odkládáme pýchu a ješitost, opouštíme konečně zarputilé setrvávání v chybách a omylech – jsme potom schopni přijímat milosrdenství, které je hmatatelně a velkoryse nabízeno. Jako kající lidé se skrze lítost dokážeme cele obrátit k Bohu. Bez pomoci Parakléta nemůže ovšem být pokání účinné. On nás učí prosit, napomáhá našemu duchovnímu rozvoji a utěšuje. Dává nám svůj pokoj. Nacházíme smíření, klid, otevíráme svou bytost proudu Božího odpuštění a milosrdenství. Nebyli bychom způsobili pro Boží království, kdybychom se obraceli zpět, Bůh je připraven z nás sejmut tísň minulosti, musíme však svobodně chtít. Dívejme se dopředu, rozeznávejme, že se nám dostalo odpuštění a milosti, abychom byli otevřeni celým svým nitrem pro spásu, pro věčnost.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Hod Boží svatodušní (Letnice)

Duch Hospodinův naplňuje zemi, on, jenž dává všemu řád, zná každou myšlenku. Aleluja!

MOUDROST 1,7

První čtení z Písma: Skutky 2,1-11 (12-21)

Tužby svatodušní:

2. Aby seslal na nás oheň posvěcující milosti a udělil nám dary poznání, víry, lásky a pokoje, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom milostí Boží posvěceni a s Boží vůlí sjednoceni přijali podíl na věčném životě, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Bože naší spásy, o Letnicích jsi uvedl svůj lid do veškeré pravdy, když jsi mu seslal světlo svého Ducha. Dej, ať působením téhož Ducha rosteme v lásce k tobě a k našim bližním! Osviť nás, Bože, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 12,3b-13

Evangelium: Jan 20,19-23

Verše k obětování: Žalm 68,29-30

Verše k požehnání: Skutky 2,2-4

Modlitba k požehnání:

Bože naší spásy, vlij nám do srdcí svého Ducha, ať nás očistí a svou milostí posvědí, abychom vydávali ovoce dobrých skutků. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 261, 263, 265, 267

POKOJ VÁM

Dokončení z čísla 21

V tzv. formulí víry z počátku 15. kap. 1. listu do Korintu badatelé dnes odhalují několik nezávislých vrstev, jež jako krátké výpovědi fungovaly původně samostatně vedle sebe, než byly spojeny do výpovědi jediné. Patriarcha naší církve F. Kovář předběhl téměř o 40 let tento objev kritických badatelů a s odkazem na nejednotné líčení povelikonočních událostí v evangeliích napsal: „Je pravděpodobno, že prvním křesťanům se Ježíšovo vzkříšení, oslavení, zjevení a sdělení Ducha svatého jevíly jako jedna událost.“

My dnes vzkříšení, oslavení, vyvýšení a zjevení Ducha svatého chápeme za sebou chronologicky, ale to vše jsou jen původně různá evangelia o tom, že Ježíš v různém smyslu nezemřel, ale žije. Někteří badatelé dokonce připouštějí, že vlastními Velikonoce bylo až seslání Ducha svatého. Jde o původně různé alternativní výpovědi, které se snažíme harmonizovat, podobně jako to udělal již Pavel ve výpovědi 1 K 15,3n. Zřejmě první křesťanskou výpovědí byla ta, která ozřejmovala již samotný význam Kristova kříže. Kristus byl pochopen jako oběť pro naše vykoupění z hříchů čili jako jeho vítězství nad smrtí. Přijetí smyslu kříže umožňuje proměnu naší lidské existence. Již výpověď o tomto prožitku pochopení smyslu kříže jako Boží milosti se stala vlastním evangeliem bez motivu vzkříšení. To bylo jinou samostatnou zprávou, která chtěla Ježíše rehabilitovat. Vždyť spravedlivý neumírá, snad jen zdánlivě se to tak jeví jeho trýznitelům, ale Bůh se k Ježíši přiznal a vzkřísil jej.

Nad Písmem

KDYŽ DUŠE ZEMDLÍVÁ ŽÍZNÍ...

Je neděle ráno, učedníci Ježíše Nazaretského jsou shromážděni. Ne proto, že by se chtěli společně radovat a oslavovat, ale protože jsou vystrašení, bojí se, jsou zmateni a plní nejistoty. Jejich psychický i duchovní stav je vyjádřen tím, když čteme: „byli ... za zavřenými dveřmi.“ Obrazně můžeme říci: Byli uzavřeni sami v sobě, řešili problémy svého malého společenství, přemýšleli o tom, jak nejlépe splynout s davem, nevyčnívat, a tak uchránit sami sebe a své rodiny.

Nebylo v tom nic zlého ani zbabělého. Dovedu si představit, že uvažovali stejně jako uvažuje většina lidí. Tak nějak normálně. Na ohrožení se reaguje uzavřeností, ve vyhrocených případech agresí.

U učedníků změna nastala ve chvíli, kdy se setkali s živým, vzkříšeným Ježíšem. Přišel mezi ně, postavil se do jejich středu a promluvil: „Pokoj vám.“ Nekáral je. Nehrozil. Řekl: „Šalom alejchem.“ To neznámá jen smír mezi sousedy a národy, ale hlavně mír mezi Bohem a člověkem. Pokoj – to je celistvost člověka, ducha, prosperita, vnitřní jistota, naplněnost. Setkání s Bohem přináší setkání se sebou samým, se zdrojem vnitřní síly člověka. Pokoj Kristův se dotýká celé bytosti. Vnějších vztahů, ale také vnitřního duševního

Učedníci zprvu pochopili Ježíšovu smrt v novém světle jako smrt vykupitelskou, která měla význam pro jejich vlastní spásu a vůbec spásu Izraele. Sám Pavel zdůrazňuje především význam kříže, Krista ukřižovaného, a říká, že Krista neznáme již podle těla. Sám zažil zjevení Ducha Kristova. Jak píše A. Spisar: „Pavel zjevení Ježíšovo učedníkům vysvětloval si ve smyslu zjevení, které sám zažil v duchu svém, totiž duchovně, jako vidění vnitřní.“ Mluvíme-li o vnitřním duchovním vidění, neznámá to nic menšího (víme, jaký účinek toto zjevení mělo na změnu Pavlova smýšlení a jednání). Vraťme se však do kontextu Jana 20,19–29. Pozdravení „Pokoj vám!“ tedy samo již zjevuje Boží přítomnost. Pokoj, toť spása sama. V pokoji jsme s Bohem. To, co po tomto pozdravení následuje (Jan 20,21), připomíná Pavlovu výzvu k napodobení Krista v praktickém životě, hymnus ve Fp 2,6–11. Pokoje, jehož jsme od Boha dosáhli, máme zanechat a vydat se na cestu: „Jako mě poslal Otec, tak já posílám vás...“

„Přijměte ducha svatého.“ F. Kovář ve svém výkladu odkazuje na Gn 2,7, kde čteme o tom, jak Bůh dovršil stvoření tím, že člověku „vdechl v chřipí život“. Podobně i zjevující se Ježíš nám dává život, když nám uděluje svého Ducha dechem svých úst. A tak je oprávněna ještě jedna paralela, totiž s počátkem Janova evangelia. Zde čteme o slovu, jež bylo na počátku u Boha, bylo Bohem a stává se tělem, čili o Spasiteli, který je poslán na zem, aby se dal poznat a tím i zjevoval Otce a přiváděl do jeho příbytku ostatní. Podobně jsme i my posíláni zjevujícím se Ježíšem do světa, aby-

chom šli a odpouštěli hříchy, tzn., abychom jako on uzdravovali jedince a napravovali pokřivené vztahy mezi nimi. Jak děl anděl, je třeba jít dále od hrobu, nejen poodstoupit, ale vydat se dále na cestu do Galileje a vůbec do světa mezi lidi. Křesťan je nositelem Krista, který sám sebe zmařil. Je v nás a mezi námi. Již se s ním však nesetkáváme jako s charismatickým mistrem a divotvorem, ale po jeho ukřižování jej můžeme vidět kolem sebe v podobě trpících potřebných, jak nás sám instruoval. Každé takové setkání bereme jako příležitost svědčit o tom, že Kristus žije a jeho poselství nebylo falešné. Abychom si dobře rozuměli. Nemám na mysli zneužívat slabosti druhých k tomu, abychom např. při péči o nemocné či sociálně slabé zároveň hlásali, že Kristus vstal z mrtvých. To by bylo samo o sobě bez významu, prázdné, jako Ježíšův hrob. Je třeba jednat jako on se stejným sebevědomým vztahem k Otci (součinně), jakému nás naučil Ježíš (už jen v samotném Otčenáši), a být rovněž pro druhé zjevením lásky Boží, jeho dobré vůle na zemi. Lze jej zjevovat skromně, trpělivou všednodenní prací. Budeme-li totiž zvěstovat jen Ježíšovo vzkříšení a stále odkazovat na příběh o prázdném hrobu, aniž bychom zároveň jednali křesťansky v každé všední situaci, zůstává neodčiněno staré podezření, že učedníci jen ukradli Ježíšovu mrtvolu, aby potom tozhlášovali, že vstal z mrtvých. Je totiž marná naše víra, že vstal z mrtvých, pokud Ježíš skutečně neožil v naší víře, v životech a ve skutcích, jež jsou skutky toho, který nás posílá (Jan 9,4)!

Michal Kotrba

Jan 20,19-23

aby prokázal svou lásku k lidem až do krajnosti (Jan 13,1).“ Je nám třeba si znovu uvědomit, že i my jsme posláni k tomu, abychom sami, ponořeni v Lásku, vytrvale a trpělivě přinášeli lásku a odpuštění tam, kde si ji nikdo nezaslouží. Abychom to byli my, kdo udělá první krok k Matoušům a Zacheům dnešní doby a osloví je. Jsme povoláni, abychom otevřeli dveře našich srdcí, kostelů, ústředních rad a církevních restitucí, a to až do krajnosti. Tudy vedou stopy Spasitelovy, vedoucí k plnému a posvěcenému životu, který zde na zemi začíná a v nebi své naplnění má. Jsme posláni, ale stále znovu poznáváme, že na to sami ze svých sil nestačíme. Potřebujeme tak jako oni vystrašení učedníci Ducha Kristova, Ducha pokoje.

Svátek seslání Ducha svatého připomíná ohromnou proměňující Boží moc, která se člověku dostává, tak jako nutnost modlitebního zápasu tam, kde lidé touží po obnově zemdlělého ducha, společenství či národa.

Vždyť sám Spasitel nás vybízí: „Proste a bude vám dáno.“ Amen.

David Smetana

Duchu svatý, přijď, obdař nás plností svých darů a naplň nás pokojem. Amen

OTÁZKA SVATOSTI

Dokončení ze str. 1

božskou přirozenost. Biblický Bůh mluví jako svatý a kdo mu chce rozumět, musí se stát svatým (Ex 19,10n). Jeho jméno je tak svaté, že nesmí být vysloveno (JHVH). Není svatý sám pro sebe, není oddělený od světa a lidství, ale je svatý uprostřed Izraele (Oz 11,9; Iz 10,17). V knize Leviticus 22,31nn čteme: „Dbejte na mé příkazy a jedněte podle nich. Já jsem Hospodin. Neznasvěťte mé svaté jméno. Ať jsem posvěcen mezi Izraelci. Já jsem Hospodin, já vás posvěcuji. Vyvedl jsem vás z egyptské země, abych vám byl Bohem, já Hospodin.“ A co se týče svatosti člověka, vyčlenil si Bůh celý jeden kmen izraelský, tzv. Lévijské, aby byli svatým lidem, odděleným pro bohoslužbu. Kněz musel být posvěcen, svatý pro Hospodina (Ex 28,36); /celý odstavec viz Preuss, Horst Dietrich: The Old Testament Theology, volume I., Westminster John Knox Press, Louisville, Kentucky, 1995, kap.4.7b./

Důležitý pro odpověď Georgovi je výrok, že Bůh si svoji přirozenost – svatost nenechává pro sebe. Církev z této židovské tradice převzala instituci kléru, svěcení kněžstva, vyčlenění jedinců s vnitřním povoláním sloužit Bohu a lidem. Tato instituce a její status, čili „svatost“, se během dějin, jak známo, ke škodě celého náboženství, stala obětí moci a peněz. Zdeněk Troška, režisér českých „pohádek“, řekl nedávno na adresu katolické církve, že to je už dva tisíce let dobře fungující firma, která úspěšně obchoduje s něčím, co není vidět. Když pomínu ten

uštěpačný ateistický podtext, pak ono „něco, co není vidět“, je předmětem naší úvahy. Ale pokročně dál, k Novému zákonu. Ze svědecktvi evangelií lze říci, že ona tendence Boha předávat svou svatost lidem, je završena v osobě Ježíše Krista. Svatý Bůh se doslova stal člověkem a v něm se svatost zjevila na zemi ve své plnosti. Ovšem stalo se tak velmi neobvykle a nepochopitelně. Tato „skutečná svatost“ se v Ježíši Kristu, skutečném člověku, neprojevovala nějakou jeho nadřazeností, oddělením od lidí, okázalostí či sebemanifestací božskosti. Projevovala se uvnitř lidské přirozenosti, v profánním prostředí každodenního života té doby. Projevovala se v Ježíšově ochotě diskutovat s každým o Bohu, i s tzv. nepřáteli (kdo z kněží v dnešní církvi to dělá?), projevovala se v tiché trpělivosti milujícího člověka, který v každém, i v tom nejhorším jedinci, viděl potenciál Boží svatosti; projevovala se ve schopnosti uzdravovat smrtelné choroby tělesné i duševní a pro ty senzacechtivé také schopnosti ovládat přírodní zákony, čemuž se při nedostatku fantazie říká zázraky. Tím největším zázrakem je pak Kristovo zmrtvýchvstání. A je to právě „svatost“, která uchvacuje Ježíšovy učedníky, kteří od něho odpadli oné noci, kteří jej zapřeli, schovávali se před židy a ztratili smysl života. Tito „svatí zoufalci“ najednou vycházejí ze sklepů, kde se skrývali, a s nasazením vlastních životů svědčí na veřejnosti o vzkříšení Ježíše Krista. Ano, co je svaté, nelze od Boha oddělit, co je svaté, nelze umlčet ani zabít.

V jednom z nejstarších textů Nového zákona říká svědek víry: Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblecte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost (Kol 3,12). Slovo hagioi, svatí, tu stojí v souvislosti s láskou, je to dar shůry, ale zároveň výzva k následování, k prohlubování lásky v lidském chování. Někteří dokonce svatosti, tohoto láskyplného stavu, v dějinách církve zakusili, prožívali utrpení za druhého, uzdravovali, nosili rány Kristovy, mnohdy o to víc, o co nesvatější byla církev ve svém celku.

A shrnutí pro George? Svatost je projev živoucí duchovní energie, která pochází od Boha, jenž ji vyzařuje do světa. V křesťanství tuto energii nazýváme láskou. Láska doslova srší zeleným světlem, když jdete po dešti jarní přírodou. Stejnou svěžestí srší tam, kde se dva do sebe zamilují. A v pravém slova smyslu srší láska právě tam, kde se do Boha zamiluje člověk.

Tento člověk přijímá skrze lásku svatost do svého života, učí se jí a stává se jí. Vlastně ji spoluvytváří s Bohem ve své osobní životní situaci. A to zase tak daleko od prožívané blaženosti a překonání utrpení není. Nakonec jsme se shodli na tom, že duchovní stránka člověka předchází té tělesné. Ve starém světě se svaté od nesvatého neoddělovalo ani v Indii, ani v Evropě.

George byl s mojí odpovědí spokojen a usmíval se tím svým „celostním“ úsměvem. Jsem si jist, že se usmívá i teď.

Tomáš Procházka

Jednou denně

Jednou denně bys měl vzít do rukou jedno slovo: slovo Písma. Buď opatrný, dá se tak snadno pomačkat a znetvořit, když se to hodí. Nepospíchej, abys je „dojil“, pospíchal a odloučil zbožnost. Mlčení, slyšení, údiv je začátkem veškeré vědy i lásky. Zkoumej slovo ze všech stran, pak je podrž na slunci a přilož k uchu jako mušli. Vlož je pro každý den jako klíč do kapsy, jako klíč k sobě samému.

Paul Roth:
„Odkrývat Bibli“

V lůně

V Žalmu 139 stojí: „V lůně matky mé sám jsi mne utkal.“ Utkal jsi mne na svatém místě své přítomnosti. V tvých očích září čisté světlo. Jsem předprovedení na jevišti Života. Stavíš mne jenom bez opony. Hraji svou hostující roli s uzamčeným zavazadlem. Na prknech tvého světa se tančí v plně bezedné milosti.

Petra Fietzeková:
„Psáno do vlastního života“

Z časopisu *Christ in der Gegenwart* přeložil Miroslav Matouš

XXI. kurz varhaníků a zpěváků 2014

Půvabné Nové Město nad Metují se v letošním roce ve dnech 8. 8. - 16. 8. stane místem již tradičního setkání hudebníků naší církve.

Kurz je určen pro všechny, kteří rádi hrají a zpívají, pro začátečníky i pokročilé. Nabízí prožít dny naplněné činností, radostí a přátelstvím, dny, které dávají šanci nejen rozvíjet hudební schopnosti a dovednosti, ale také přispívají k růstu víry. To vše pak účastníci mohou zúročit ve službě v našich sborech. Z bohatého programu připomínáme připravovaný poznávací výlet, biblickou večeri, bohoslužby, ranní a večerní zamyšlení, při nichž se účastníci střídají v doprovodu písní, hru na varhany zaměřenou na zdokonalení doprovodu liturgie a písní, přednášky, nácvik sborového zpěvu, závěrečný koncert účastníků kurzu, společné stolování. Sraz účastníků bude v pátek 8. 8.

v odpoledních hodinách na novoměstské faře, kurz ukončíme 16. 8. sobotní songovou bohoslužbou a závěrečným obědem. Kurzovné činí 3000 Kč – v tom je zahrnuto ubytování, celodenní stravování. Přihlášky zasílejte na adresu NO CČSH Zlín, PSČ 760 01, Štefánikova 6305, nebo na mailovou adresu: nocesh.kov@seznam.cz do konce června 2014. Kurz se koná pod patronací Královéhradecké diecéze a jejího biskupa br. Pavla Pechance.

Díky za pomoc v přípravě hudebního setkání patří sestře faráře Petře Tamchynové a sestře Anne-Marii Bártové z Nového Města nad Metují. Varhaníci, zpěváci, tedy neváhejte, přihlaste se a přijďte radostně prožít krásné letní dny.

Na všechny účastníky se těší

Zdeněk Kovalčík,
vedoucí kurzu varhaníků a zpěváků
a farář ve Zlíně

Z NAŠICH SETKÁNÍ

MANA NENÍ JEN POKRM Z NEBE

Ve středu 21. května bylo po 49 letech od nuceného uzavření v roce 1965 a po pětileté generální rekonstrukci slavnostně kompletně otevřeno vršovické divadlo Mana. Patří k Husovu sboru ve Vršovcích v Moskevské ulici a je nyní přístupné hlavně vchodem z rohu ulic Moskevská a Na kovárně. Dříve se jmenovalo Jiráskovo divadlo ve Vršovcích. Součástí programu byla modlitba, požehnání a pozdrav bratra patriarchy Tomáše Butty. Dále promluvil zástupkyň starosty Městské části Praha 10 Mgr. Ivana Cabrnová a další hosté. Slavnostní otevření moderoval místní farář David Frýdl – organizátor a hlavní aktér znovuotevření divadla. Součástí zahajovacího večera bylo představení Lamento – Z tance v prach a opět do tance – Den a noc Matky Terezy.

Slovo při slavnostním otevření vršovického divadla Mana

Můžeme si položit otázku, co mají vůbec společného kostel s divadlem? Nejsou to dva zcela rozdílné světy? Na jedné straně chápeme kostel jako uzavřený posvátný prostor pro náboženské obřady. Na druhé straně je divadlo výrazně záležitost světa. Říká se přece o divadelním jevišti, že jsou to „prkna, jež znamenají svět“.

Při hlubším pohledu se však ukazuje, že toto rozlišení není tak naprosté. Vždyť starověké řecké divadlo mělo úzkou spjatost s náboženstvím. Antické divadlo nemělo zastřešení, bylo jakoby otevřeno nebeskému světu. Jeho součástí byl balkón, ze kterého promlouvali bohové, a k jeho vybavení patřilo také zvláštní technické zařízení, jehož pomocí se nečekaně objevila na scéně božská bytost

a zasáhla do děje. Na druhé straně církevní obřady měly zase vztah k dramatickému umění a veřejnému divadlu. Připomeňme si středověké liturgické hry, které se hrály zvláště o velikonočních svátcích. Tyto dva světy tedy nejsou od sebe zas až tak vzdálené.

Blížkost divadla a kostela je vyjádřena výmluvným způsobem v moderní architektuře prvních desetiletí 20. století. S divadelním sálem jako součástí církevních staveb se setkáváme právě v Církvi československé husitské. Bylo tomu tak v Praze-Vršovcích, na Vinohradech, v Holešovicích, v Brně na Botanické, v Pardubicích a na dalších místech. Toto architektonické řešení vystihovalo úmysl propojení víry, umění a života. Církev se neomezuje na bohoslužebné slavení

v liturgickém prostoru, jakkoliv je jejím srdcem, ale její působení je značně rozmanité. Novodobé církevní stavby meziválečné architektury měly umožnit bohatý pospolitý život. Zhmotňují totiž myšlenku, že církev slouží veřejnosti. Oddělení církve od společenského života ve druhé polovině 20. století znamenalo podstatné omezení života a aktivit křesťanských církví. Důsledkem byl i zánik těchto diva-

del. Divadla v našich sborech většinou zanikla a prostory změnily původní účel v něco zcela jiného. Je ojedinělé a proto velice cenné, že v Husově sboru v Praze-Vršovcích je znovu divadlo obnoveno v úplném rozsahu, a to tak, že si uchovává svoji osobitou prvorepublikovou atmosféru třícátých let.

Jak kostel, tak i divadlo mají vztah k životu – k jeho pestrosti i k jeho tajemství. Divadlo reaguje především na každodenní život a jeho silou je

časovost, které diváci rozumějí. Ale dramatické umění může současně přibližovat a odkrývat nadčasové duchovní hodnoty a směřovat k tajemství a hlubšímu základu našeho bytí. Mnohá divadelní představení byla inspirována i biblickými a náboženskými náměty.

Propojení tohoto divadla a našeho vršovického kostela vyjadřuje název Mana. Původní název divadla zněl „Jiráskovo divadlo“. K jeho otevření došlo v roce 1931, tedy rok po smrti tohoto spisovatele a dramatika. Ačkoliv si této osobnosti vážíme a její význam je neprávem v naší národní kultuře umenšován, přesto se již název tohoto divadla nevrátil. Má název Mana. To znamená, že se jedná o označení biblické. Mana je zvláštní záhadný pokrm z nebe, kterým se sytil izraelský lid, když putoval pouští do zaslíbené země. Název tak vyjadřuje právě tento rozměr vertikály, který toto divadlo – i přes svou žánrovou šíři – ve spojení s kostelem chce mít. Tím je dána jeho specifická a charakteristika. Ať se v něm pravidelní návštěvníci i všichni příchozí cítí dobře a divadlo ať naplňuje svoji funkci pro církev i pro veřejnost.

Tomáš Butta

ZPRÁVY

23. května proběhl další ročník Noci kostelů, již se tradičně účastnily naše sbory. Akci doprovázela řada kulturních i naučných akcí. Snímek pochází ze sboru v Ostravě-Hrabůvce. Výběr z plánovaných akcí poskytl Český zápas č. 20, další fotografie můžete shlédnout na webu ústředí církve či na www.nockostelu.cz. **red**

Vršovická Mana – program

• 11. června 19.00 Nové obrázky ze starých Vršovic – Vršovice 1910-1955 objektivem fotografa Přemysla Koblice. Komponovaný večer plný unikátních záběrů starých Vršovic z archivu Národního technického muzea. **red**

• 12. června 19.30 Taková divná doba – Holocaust očima malého židovského chlapce. Další program a informace: www.centrummana.cz

Pozvánka na konferenci

Ve dnech 23. - 25. června se v Brně na Lipové koná teologická konference na téma „Církev, teologie a sněm“. Akce proběhne pod záštitou br. patriarchy. Podtémata: Dokončit reformaci – 90. let od I. sněmu ČČSH; Církev a současná společnost; Teolog a církev – ke 100. výročí narození prof. Zdeňka Trtíka; Teologická práce od VI. sněmu po současnost – Základy víry a další diskuse nad nimi. Teologická konference je akcí vzdělávací a slouží především k posílení společenství církve. Je určena především duchovním a je zároveň otevřena všem zájemcům z ČČSH. Souvisí s konáním VIII. sněmu ČČSH v roce 2014. Konferenci organizačně zajišťuje za naukový odbor ÚÚR, Mgr. Karolína Guhl. Přihlášku (ke stažení na webu ústředí) doručte prosím nejpozději do 15. 6. 2014 e-mailem na: karolina.guhl@ccsh.cz; tel.: 220 398 113, 720 404 778 nebo osobně či poštou na Naukový odbor ÚÚR ČČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6-Dejvice. **red**

Pozvánka na Krakovec

Šestisté výročí (1414-2014) odchodu M. Jana Husa z Čech na koncil v Kostnici si naše církev připomene celodiecézní bohoslužbou na hradě Krakovec v sobotu 5. července 2014 ve 14 h. Bohoslužbu povede Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., biskup pražský. Srdečně zveme. (Za nepříznivého počasí doporučujeme deštníky s sebou.) **NO Panoši Újezd**

K poděkování za výstavu

V čísle 21 ČZ jsme zveřejnili článek sestry Vilemíny Pokorné „Poděkování za uspořádání výstavy“, které patřilo br. Chadimovi za výstavu o tragických osudech našich židovských spoluobčanů za druhé světové války. V pasáži o „šesti milionech zmrazených životů“ samozřejmě mělo být „šest milionů zmařených životů.“ Za chybu v textu se omlouváme. **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

- 9. 6. - 20 hodin Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi Orchestra Praga
- 10. 6. - 17 hodin Händel, Mozart, Telemann, Bach
M. Hanzal - varhany,
F. Bilek - trubka
- 11. 6. - 17 hodin Vierne, Händel, Mozart, Schubert
B. Rabas - varhany,
H. Jonášová - soprán
- 12. 6. - 14 hodin Benefiční koncert - zdarma
St. Charles North High School
- 12. 6. - 17 hodin Telemann, Bach, Mozart, Händel
F. Šťastný - varhany, cembalo,
V. Vlha - hoboje
- 13. 6. - 17 hodin Dvořák, Bach, Vivaldi, Buxtehude
M. Šestáková - varhany,
A. Vršínská - mezzosoprán
- 13. 6. - 20 hodin Vivaldi, Schubert, Dvořák, Gershwin
Consortium Pragense Orchestra
- 14. 6. - 11 hodin Benefiční koncert - zdarma
- 14. 6. - 17 hodin Bach, Telemann, Mozart, Franck
Z. Němečková - varhany,
P. Příbyl - viola
- 14. 6. - 20 hodin Vivaldi, Schubert, Dvořák, Gershwin
Consortium Pragense Orchestra
- 15. 6. - 14 hodin Benefiční koncert - zdarma
Central Dauphin and Hershey High School Choir (USA)
- 15. 6. - 17 hodin Vivaldi, Händel, Albinoni, Pachelbel
B. Rabas - varhany, M. Kejmar - trubka a křídlovka
- 15. 6. - 20 hodin Vivaldi, Mozart, Dvořák, Ravel
Radio Symphony Collegium & M. Zvolánek - trubka

ZEKUMENY

TOMÁŠ HALÍK V LONDÝNĚ PŘEVZAL TEMPLETONOVU CENU

Templetonovu cenu, která vyjadřuje uznání za mimořádný přínos pro duchovní dimenzi člověka, převzal ve středu 14. května 2014 v Londýně Mons. Tomáš Halík. „Profesor Halík nehledá pouze snadné odpovědi. Neúnavně se snaží promýšlet nadčasovou pravdu a sdílet ji s druhými, aby lidé ze všech duchovních i kulturních tradic – i ateisté – mohli nalézt nové a hlubší způsoby jejího vyjádření.“ Těmito slovy ocenil John Templeton jr. českého kněze a filosofa Tomáše Halíka během květnového udílení Templetonovy ceny. Uznání, které vyjadřuje mimořádný přínos pro duchovní dimenzi člověka, převzal Halík v kostele sv. Martina na Trafalgarském náměstí v Londýně. Ceremoniálu se zúčastnili také kardinálové Dominik Duka a Miloslav Vlk, generální sekretář ČBK Tomáš Holub a ministr kultury ČR Daniel Herman.

Ve svém projevu se Halík zamýšlel nad otázkami víry a mezináboženského dialogu. Zmínil přitom také otázku, zda je Británie či Evropa křesťanskou zemí. Právě tato problematika v minulých týdnech vzbudila ve Spojeném království velký mediální ohlas. „Co těmito slovy myslíte? A jaké závěry z toho vyvozujete?“ promýšlel tvrzení Halík, který také položil otázku: „Jaká forma křesťanství může našemu světu pomoci, aby byl lepším místem k životu všech, křesťanů i nekřesťanů, věřících i ateistů?“

„Pokud by v Evropě zvítězilo nebezpečné pokušení národního sobectví a izolacionismu a došlo k tragédii rozpadu EU, evropské národní státy by nezískaly více suverenity, nýbrž by byly daleko více vystaveny silám chaosu a destrukce zevnitř,“ uvedl držitel prestižního ocenění.

Jistý model multikulturalismu založený na toleranci vytvořil ve společnosti ghetta, nikoliv společenství občanů. „Nechť každý žije, jak se mu líbí, pokud neruší a neomezuje druhé? Takový druh tolerance je však dobrý pro lidi, kteří žijí vedle sebe, avšak ne pro lidi, kteří žijí společně,“ zamýšlel se nad kořeny současné krize Tomáš Halík.

Ocenění je spojeno s finanční odměnou 1,1 milionů liber (asi 36 milionů korun). Tuto odměnu věnuje Halík především na mezináboženský a mezikulturní dialog: „Zakládám Nadační fond Tomáše Halíka, který by měl financovat především mezináboženský a mezikulturní dialog a dialog věřících s nevěřícími.“

Při České křesťanské akademii vznikne také Institut dialogu. Velká část prostředků by měla směřovat právě sem,“ uvedl farář. Mons. Tomáš Halík je 44. držitelem Templetonovy ceny.

Ondřej Mléčka, podle ČBK

EKUMENICKÝ VÍKEND NA HOJEŠÍNĚ 13. - 15. ČERVNA

Školské sestry sv. Františka pořádají v klášteře v Hoješíně u Seče 13. - 15. června ekumenický víkend na téma „Radost z evangelia a evangelizace“. Při ekumenickém víkendu budou sloužit: Eva a Martin Beranovi z Římskokatolické církve, ses. Rut Kučerová z Českobratrské církve evangelické, ses. Iveta Hušková z Církve československé husitské a P. Jiří Heblt z Římskokatolické církve. Program bude připraven i pro děti. Přihlášky u S. Terezie OSF do 8. června, mobil: 723 180 121, e-mail: hojesin.osf@seznam.cz, tel.: 469 676 181.

Dle ERC v ČR

SOUTĚŽ K MODLITBĚ ZA DOMOV 2014 NA TÉMA RODINNÝ PORTRÉT

Ekumenická rada církví v České republice spolu s NS MAS ČR vyhlašují při příležitosti ekumenické slavnosti Modlitba za domov 2014 výtvarnou soutěžní přehlídku pro děti a mládež na téma Rodinný portrét. Další informace k výtvarné soutěži přehledně naleznete na webu Ekumenické rady církví. Soutěžní práce můžete zasílat poštou do pondělí 13. října. **Dle ERC v ČR**

MODLITBY ZA ODSOUZENOU SÚDÁNSKOU DÍVKU

Dvacetisedmiletá súdánská žena Miriam Ishagová v osmém měsíci těhotenství byla v Chartúmu odsouzena k bičování a trestu smrti poté, co byla usvědčena z „odpadlictví“ od muslimské víry. Dívka se provdala za křesťana. Instituce i jednotlivci po celém světě volají po zrušení trestu, který byl dívce uložen, a po ochraně její i jejího dítěte. Připojme se i my v našich modlitbách za všechny, kteří jsou utiskováni a trpí kvůli své víře. Otevřené dopisy představitelů Světové rady církví, Konference evropských církví i českých zastánců naleznete na jejich webech, stejně tak si můžete (na www.ekumenickarada.cz) přečíst reakci členů muslimské komunity v ČR na list prof. Tomáše Halíka.

PAPEŽ VE SVATÉ ZEMI

V minulých dnech navštívil papež František Izrael, Palestinu a Jordánsko. V rámci třídenní náboženské pouti sloužil mj. mši na Náměstí jesliček v Betlémě, navštívil významná místa a zejména vyzýval k modlitbám za mír v zemi. Návštěva se uskutečnila u příležitosti 50. výročí ojedinělé události v církevních dějinách: historického setkání papeže Pavla VI. s pravoslavným konstantinopolským patriarchou Athenagorem I. v Jeruzalémě v roce 1964. František a současný konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I. podepsali deklaraci a v jeruzalémské bazilice Božího hrobu se zúčastnili ekumenického setkání.

Z různých zdrojů zpracovala M. V. Kopecká

Husovské trienium – zájem o Husa vzrůstá i v zahraničí

Na přelomu dubna a května navštívila Prahu, Wittenberg a další místa spojená s českou a německou reformací mezinárodní skupina duchovních i laiků. Celý týden strávila přednáškami, návštěvami míst a muzeí. Přednáškami o M. J. Husovi a odkazu M. J. Husa do současnosti, výkladem v Betlémské kapli a procházkou po stopách M. J. Husa a české reformace v centru Prahy jsme za ČČSH naplnili program jednoho dne. Pro zahraniční zájemce o Mistra Jana Husa připravujeme v brzké době spuštění našich stránek www.hus2015.cz v angličtině a v němčině. Snad cizojazyčná verze stránek umožní i diskusi k jednotlivým čtením v rámci projektu „Studenti čtou Husa!“, jehož 3. část proběhla pod vedením prof. ThDr. Z. Kučery 24. 4. na HTF UK a 4. část na tomtéž místě 14. 5. pod vedením děkana HTF UK prof. J. B. Láška. Oba profesori zvolili pro četbu Husův výklad modlitby Otče náš. V prvním případě šlo o výklad se systematicko-teologickými důrazy, v druhém jsme pak odhalovali christocentrické zaměření textu v dějinném kontextu Husova života. Výklady budou brzy zpřístupněny na stránkách www.hus.2015.cz. Prosíme o diskusi k nim! Případně o uspořádání Vašeho čtení s pomocí zveřejněných výkladů. Děkujeme! H. T.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZJEVENÍ V JERUZALÉMĚ

Pro získání tajenky si vypisujte písmenka z horní tabulky v pořadí daném čísly v dolní tabulce.

J	M	Ř	CH	P	T	J	M	É	E	A	K	Á
I	H	M	J	É	O	A	Ř	V	S	I	D	Í
Š	T	O	V	E	U	Ž	E	P	K	J	L	O
17	8	22	31	13	36	6	25	37	2	35	15	19
23	38	20	1	26	16	32	9	18	33	7	29	4
5	27	14	34	10	30	3	28	21	11	24	12	39

Řešení z čísla 21: Přijdu k vám.

Jana Krajčířiková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

